

hgn

Z obsahu:

- Po 24 letech nesčetných jednání i demonstrací se hlubinní horníci dočkali předčasných starobních důchodů
- Právní analýza: Odborové organizace a veřejný rejstřík od 1. 1. 2017

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Hlubinní horníci už nebudou pobírat penze in memoriam

Podpisem prezidenta republiky Miloše Zemana pod zákon o dřívějším odchodu horníků do důchodu se úspěšně završila odysea hornických odborů na cestě za vyřešením tohoto problému, pro horníky klíčového. Požádali jsme předsedu Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu Jana Sábelu, aby se čtenáři HGN sdílel zmíněnou anabázi i radost z úspěchu.

Odboráři to nevzdali, bojovali i na náměstích

„Nebylo to ale zadarmo, museli jsme se sami přičinit,“ zdůrazňuje předseda Sdružení hornických odborů OKD a místopředseda odborového svazu **Jaromír Pytlík**. „K dosaženým úspěchům při vyjednávání přispěla v průběhu uplynulého čtvrt století řada demonstrací, které politikům ukázaly, že hornické odbory dokážou své požadavky prosazovat nejen za jednacími stoly. A k dosaženému úspěchu? Možnost odejít do předčasných důchodů hlubinným horníkům určitě pomůže, zvláště za situace, v jaké se těžební společnost OKD nyní nachází. Naši zdravotně zdevastovaní horníci si zaslouží odejít dříve do starobního důchodu. Po 24 letech od zrušení důchodových kategorií se konečně podařilo prosadit ve sněmovně zákon, který ve skutečnosti umožní odchody o 10 let dříve, což odpovídá mimořádnému důchodu v 50 letech. Stát to každopádně vyjde levněji. Ze statistiky vyplývá, že hornický důchodce je pro daňové poplatníky levnější než nezaměstnaný horník na úřadu práce,“ argumentuje Jaromír Pytlík.

Největší demonstrace byla na Staroměstské náměstí

Už v listopadu 1991 přijelo do Prahy téměř 50 autobusů s odboráři z Ostravy, které vedl tehdejší místopředseda Koordinačního odborového orgánu OKD Jan Sábel, podpořit jednání s ministrem práce a sociálních věcí. „Výsledkem bylo schválení zákona o důchodech pro ostravské horníky už

„Konečně! Po 24 letech usilovných jednání na všech myslitelných i nemyšlitelných úrovních jsme dosáhli výrazného úspěchu a prezident Miloš Zeman podepsal zákon, který umožňuje hlubinným horníkům odejít do důchodu o 7 let a v případě předčasného důchodu až o 10 let dříve, než je obecný důchodový věk. Cesta k tomuto úspěchu byla dlouhá, trnitá, často provázena nepochopením i závisť lidí, od kterých jsme to rozhodně nečekali,“ říká s viditelnou úlevou odborový předák Jan Sábel.

„Za tu dlouhou dobu se vystřídalo v České republice několik vlád a my jsme jednali se všemi premiéry i zainteresovanými ministry. Museli jsme

přesvědčovat i některé bývalé a současné předáky odborových svazů v rámci ČMKOS. Ne vždy jsme měli podporu a hornické důchody jsme neprosadili ani u dřívějších ministrů a předsedů vlád sociální demokracie,“ vzpomíná s trpkostí v hlase Jan Sábel.

Jako první pomohla pravicová vláda

A světe div se, ledy nezájmu politiků se prolomily až za pravicové koaliční vlády **Mirka Topolánka**. „Obrat nastal díky změně naší přesvědčovací strategie, kdy jsme začali zvat ministry k návštěvě dolů. Tehdejší ministr práce a sociálních věcí **Petr Nečas** přijal naše pozvání a sfáral do hlubinného dolu v OKD, kde na vlastní kůži – a to doslova – poznal pracovní podmínky horníků. Po vyfárání přiznal, že netušil, co horník musí v podzemí každou směnu absolvovat. Výsledkem bylo, že se zasadil o přijetí nařízení vlády číslo 363/2009, jež umožnilo dřívější odchod do důchodu pro skupinu horníků, kteří nastoupili do dolů před 1. lednem 1993 a podmínky splnili do konce roku 2008,“ vypravuje Jan Sábel.

Slib ke konečnému vyřešení situace horníků, kteří nesplnili podmínky stanovené nařízením vlády, dostali horníciť odboráři až od vlády premiéra **Jiřího Rusnoka**. Ale teprve koaliční vláda **Bohuslava Sobotky** vše dovedla ke schválení nové zákonné úpravy.

Hlubinní horníci už nebudou pobírat penze in memoriam

POKRAČOVÁNÍ ZE STRANY 1

od 50 let věku při zavírání ostravských šachet. Tehdy v tomto regionu pracovalo v hornictví 110 000 zaměstnanců. Nezaměstnanost zde dosahovala 22 % a dřívější odchod do důchodu ji významně snížil,“ oceňuje Sábel a pokračuje. „V roce 1992 se na Staroměstském náměstí v Praze uskutečnila největší hornická demonstrace, která zaplnila celé náměstí. Hornické odbory dostaly slib od tehdejšího předsedy vlády **Václava Klause** a ministra průmyslu a obchodu **Vladimíra Dlouhého**, že zrušené důchodové kategorie budou nahrazeny zaměstnaneckým připojištěním a z prostředků zaměstnavatelů, tak budou zajištěny předčasné důchody. Žádná vláda to však do dnešního dne nesplnila a tentýž Vladimír Dlouhý se dnes jako předseda Hospodářské komory ČR postavil proti nové úpravě hornických důchodů, stejně jako zaměstnavatelský Svaz průmyslu a dopravy ČR. Doufám, že to Dlouhému horníci a odboráři náležitě připomenou, pokud bude opět kandidovat na prezidenta republiky.“

Sobotkova vláda splnila, co slíbila

Tečku za hornickou odyseou učinila až koaliční vláda **Bohuslava Sobotky**, i když s řadou problémů, které „vyráběl“ především strážce státní kasy a vicepremiér **Andrej Babiš**. Nakonec ale vše dopadlo dobře.

„Současná vláda splnila svůj slib a chtěl bych jí proto poděkovat, zejména premiérovi Sobotkovi a také ministryni práce a sociálních věcí **Michaele Marksové**, jejíž ministerstvo návrh zpracovalo a neochvějně za ním stálo v průběhu celého legislativního procesu. Nešlo přitom o žádnou úlitbu politikům. Oba jmenovaní měli odvahu sfárat do ostravských dolů. Věděli tak, o čem rozhodují. Například bývalý ministr práce a sociálních věcí **Jaromír Drábek** z TOP 09 se projevil, na rozdíl od paní ministryně Marksové, jako zbabělec a fárání, stejně jako hornické důchody, striktně odmítnul.

Významnou měrou se na celém schvalovacím procesu podílel **Jaroslav Zavadil**, bývalý předseda ČMKOS, který jako předseda Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny při projednávání návrhu přesvědčil i řadu nerozhodnutých poslanců.

Propagovat předčasné důchody pomohly i Sondy

Náš dík zasluží i poslanci **Ladislav Šincl** a **Roman Sklenák** z ČSSD, **Josef Hájek** z ANO a poslankyně **Olga Havlová** z Úsvitu. O prosazení hornických důchodů společně s námi usiloval i stávají předseda ČMKOS **Josef Středula**. Při schvalování zákona v Poslanecké sněmovně hlasovalo ze 176 přítomných poslanců 166 poslanců pro návrh. Rovněž Senát schválil novelu důchodového zákona tak, že ze 48 přítomných senátorů hlasovalo pro 36,“ vypočítává Jan Sábel a doplňuje: „Nerad bych zapomněl na časopis **SONDY** a jeho šéfredaktorku **Janu Kašparovou**. Společně jsme v roce 2008 odstartovali mediální kampaň v podobě série osvětových článků v celostátních médiích a billboardů umístěných po celé ČR. Rád vzpomínám na billboard, na kterém stálo, že pouze chorý mozek si může myslet, že horník vydrží fátat a pracovat v dole do 65 let věku. Rád bych některé argumenty této kampaně připomněl politikům, ale i některým odborářům, kteří si myslí, že hornictví je srovnatelné s ostatními profesemi a předčasné důchody si tedy zaslouží buď všichni, nebo nikdo. Připomínám, že náš odborový svaz od počátku podporoval a bude podporovat ČMKOS a odborové svazy v úsilí, aby zaměstnanci nadměrně fyzicky i psychicky náročných profesí měli možnost odcházet do předčasných důchodů,“ zdůrazňuje Jan Sábel a připomíná nepřijímání stále platné argumenty použité v kampani **SONDY** v roce 2008.

Horníci jsou největší sponzoři 1. důchodového pilíře

„Hlubinní horníci jsou největšími sponzory penzijního systému, protože odvádějí velké částky odpovídající rizikovitosti práce do důchodového systému, ale penze si příliš neužijí. Průměrný věk jejich dožití je totiž pouhých 57 let! Nežádáme pro horníky, ale i pro ostatní náročné a zdraví devastující profese nic výjimečného. Ve všech zemích EU a také ve světě je nárok na dřívější hornický důchod už dávno uzákoněn. Například v Bulharsku horníci po odpracování deseti let v podzemí mohou pobírat důchod už od 45 let věku. Ve Francii se za každé 4 roky odpracované v podzemí snižuje odchod do důchodu o jeden rok. Ve Španělsku stačí, aby horník odpracoval v podzemí 8 let a v 52 letech má nárok na penzi. V sousedním Polsku, kde těžební podmínky jsou srovnatelné s Ostravskou pávní, mají horníci nárok na důchod už ve 43 letech po odpracování 25 let v dolech. Tyto země si na základě seriózních studií spočítaly, že zaměstnanec, který v tak mimořádně náročné profesi, jakou hornictví stále je, odpracoval 25 let, má podstatně sníženou pracovní výkonnost a trpí častými absencemi právě z důvodů nemocí z povolání, kterých je v hornictví celá řada. Každý, kdo zpočybňuje nároky horníků, by měl zkusit sfárat do tisícimetrové hloubky a získal by, podobně jako někteří politici, zážitek na celý život,“ uzavírá předseda Jan Sábel.

Petr Kolev
Foto: archiv

Odborové organizace a veřejný rejstřík od 1. ledna 2017

S nástupem nové úpravy soukromého práva zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), došlo též k nové úpravě postavení odborových organizací v našem právním řádu. Doufali jsme, že tento přechod z úpravy podle zákona o sdružování občanů do OZ a zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rejstříkový zákon“), nebude znamenat věcnou změnu. Bohužel se brzy ukázalo, že jsme se mylili. Nová úprava je pravým opakem té staré – je velmi formalizovaná, nevyhovuje praxi odborových organizací, mají s ní problém jak odborové organizace, tak i rejstříkové soudy a v některých aspektech lze pochybovat o jejím souladu s mezinárodními smlouvami. Je paradoxní, že ke zhoršení situace došlo převedením agendy z ministerstva vnitra na nezávislé soudy!

Rejstříkový zákon byl přijat s účinností od 1. ledna 2014 s tím, že osoby zapisované do spolkového rejstříku (kam se zapisují odborové organizace - § 26 rejstříkového zákona), přizpůsobí do 3 let ode dne nabytí účinnosti zákona zapsaný stav stavu požadovanému zákonem (§ 122 rejstříkového zákona). Odbory využily této 3leté lhůty k tomu, aby prosadily změny v nové úpravě. Ač jsme šli různými cestami, formálními i neformálními, jednali jsme s ministry, s premiérem, s poslanci, pokoušeli jsme se jednat i se soudy, požadovali jsme samostatný zákon upravující tuto problematiku, následně pak (po zamítnutí tohoto návrhu) změnu rejstříkového zákona, OZ i zákoníku práce, na stávající platné úpravě a postupech soudů se nezměnilo nic.

I když naše snaha o zásadní změnu situace trvá a budeme i nadále usilovat o novelizaci dotčených zákonů, považujeme za nutné upozornit naše členské organizace, že se blíží 1. leden 2017, k němuž byla stanovena přechodná doba pro úpravu údajů zapsaných v rejstříku.

Co bude toto datum znamenat v praxi soudů, nelze předvídat. Ani nyní nejsou postupy soudů jednotné, a to ani v rámci jednoho soudu (někdy záleží na přístupu jednotlivých dotčených úředníků), natož pak v rámci všech rejstříkových soudů! Pro případ, že se najdou úředníci či soudy, které zvolí přístup aktivní, vás chceme upozornit, jaké skutečnosti a jaké doklady lze očekávat, že od vás soud bude požadovat.

Upozorňujeme, že dále uvedený výčet slouží jen jako příklad a nemůže být úplný již proto, že dle § 3025 odst. 1 OZ

se na odborové organizace použijí ustanovení OZ týkající se spolků přiměřeně jen v rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců podle mezinárodních smluv. Pojem „přiměřenosti“ si zatím soudy vykládají různě, zpravidla úžeji než my.

Ze strany soudů nelze vyloučit požadavky na doplnění zápisu, zejména:

- dle § 25 odst. 1 písm. g) rejstříkového zákona:
 - název statutárního orgánu,
 - počet členů statutárního orgánu,
 - jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, osoby, která je členem statutárního orgánu, s uvedením způsobu, jak za právnickou osobu jedná, a den vzniku a zániku její funkce
 - je-li členem statutárního orgánu právnická osoba, také jméno a adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu osoby, která ji při výkonu funkce zastupuje,
- dle § 65 písm. b) rejstříkového zákona:

- vstup do likvidace,
 - jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu likvidátora
 - ukončení likvidace,
- doložení výzvy věřitelům k přihlášení pohledávek při likvidaci dle § 198 odst. 2 OZ, a požadavky na doložení listin při změně nebo výmazu zápisu:
 - souhlas osoby, která se zapisuje (např. jako člen statutárního orgánu), a to buď formou veřejné listiny, nebo s úředně ověřeným podpisem,
 - doložení čestného prohlášení zapisovaných členů statutárního orgánu, že jsou způsobilí být členem statutárního orgánu právnické osoby, s úředně ověřenými podpisy,
 - dle § 14 odst. 1 rejstříkového zákona právní důvod užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo, ne starší než 3 měsíce a s ověřenými podpisy,

4. dle § 22 odst. 2 rejstříkového zákona návrhy na zápis změny či výmazu musejí mít ověřené podpisy,

5. dle § 66 písm. a) rejstříkového zákona rozhodnutí o volbě nebo jmenování, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členem statutárního orgánu nebo likvidátorem,

6. dle § 66 písm. d) rejstříkového zákona rozhodnutí o zrušení právnické osoby, konečnou zprávu o průběhu likvidace.

Výše uvedený výčet je pouze demonstrativní a jde o požadavky, jaké se již ze strany soudů při zápisu změn nebo výmazu zapisovaných údajů v praxi vyskytly. Nelze ale vyloučit ani další, např. zápis kontrolního orgánu, počet jeho členů a identifikace jeho konkrétních členů (§ 25 odst. 1 písm. h) rejstříkového zákona), založení účetní závěrky do sbírky listin (§ 21a zák. č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů) a další.

Ohledně zápisu sídla odborové organizace a členů jejího statutárního orgánu lze uplatnit postup dle § 25 odst. 2 rejstříkového zákona, dle kterého „Navrhne-li to zapsaná osoba společně s návrhem na zápis a je-li to ve veřejném zájmu, může rejstříkový soud rozhodnout, že se údaje zapsané do veřejného rejstříku o členech orgánů a o sídle zapsané osoby zneprístupní veřejnosti.“ Obdobně se postupuje při ukládání listin do sbírky listin dle § 68 odst. 1 rejstříkového zákona. Tyto postupy je třeba uplatnit společně s návrhem na zápis. Za veřejný zájem je v tomto případě možné pokládat zájem na ochraně členů odborových orgánů.

Dle § 122 odst. 3 rejstříkového zákona, pokud nepřizpůsobí zapsaná osoba zapsaný stav stavu požadovanému tímto zákonem do 1. ledna 2017, rejstříkový soud ji k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti. Uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu zapsanou osobu zruší a nařídí její likvidaci. Pokud se tedy soud rozhodne v tomto případě konat, prvním krokem bude výzva odborové organizaci, v níž uvede, v čem se dle názoru soudu zapsaný stav liší od faktického a jak má být změněn.

Vyzve organizaci k doložení listin a dá jí k tomu lhůtu, která by měla být přiměřená. Lze též požádat o prodloužení lhůty. Teprve nedojde-li k nápravě, může soud přistoupit k rozhodnutí, že zapsanou osobu zruší.

Mgr. Markéta Marinková,
právnička OS PHGN

Jaromír Franta k prohlášení rady OS KOVO zaslanému vládě:

Byl to podraz!

Předseda SOO CCG a místopředseda OS PHGN Jaromír Franta zaslal otevřený dopis předsedovi OS KOVO Jaroslavu Součkovi, jako reakci na prohlášení Rady Odborového svazu KOVO. Jaroslav Souček navíc v rozhovoru pro Český rozhlas označil horníky za ty, kteří hlasitě mluví a jsou nepřijemní.

Rada Odborového svazu KOVO na svém jednání 16. 6. 2016 v Praze schválila Prohlášení OS KOVO k vládě, týkající se státní pomoci poskytované zaměstnancům soukromých firem v případě restrukturalizace. Prohlášení bylo o den později odesláno české vládě k rukám premiéra **Bohuslava Sobotky**. Přinášíme celé jeho znění:

Prohlášení OS KOVO

Rada OS KOVO vyzývá vládu ČR, aby při schvalování státní pomoci zaměstnancům soukromých firem v případě restrukturalizace se ztrátou pracovních míst postupovala shodně ve všech odvětvích hospodářství ČR. K této výzvě vede Radu OS KOVO diskutovaná pomoc zaměstnancům firmy OKD. Při restrukturalizaci jakéhokoliv odvětví, či firmy nedošlo od roku 1990 k takovéto formě vládní pomoci. Rada OS KOVO odmítá takovouto státní pomoc pouze vybrané firmě či odvětví, považuje ji za diskriminační a nesystémovou.

Jsmo přesvědčeni, že si i zaměstnanci z jiných odvětví zaslouží při případných restrukturalizacích stejný přístup vlády, jako v případě OKD.

Otevřený dopis Jaroslavu Součkovi

Pane předsedo,

dlouho jsem rozvažoval, zda mám vůbec reagovat na „solidární“ vystoupení představitelů Vašeho svazu. Vzhledem k tomu, že Tebe i Tvé kolegy z OS KOVO ještě stále považuji za významného odborového partnera, a to i v momentech kdy jsme se názorově rozcházel.

Každý odborový svaz se pohybuje v jiném odvětví se spoustou specifik a odlišností, které řeší zejména ku prospěchu svých členů, jak nejlépe umí. Naše odvětví – hornictví je v tomto případě výkladní skříň odlišností a specifik hlavně v oblasti pracovního prostředí a legislativy. I náš odborový svaz vynakládá veškeré úsilí, abychom pro naše členy vybojovali co nejlepší podmínky v oblasti mzdové, sociální, pracovního práva a hlavně v oblasti bezpečnosti, což s ohledem na naše pracovní podmínky je více jak pochopitelné. Součástí našeho dlouhodobého snažení je přesvědčit vládní garnituru o potřebě schválení nižšího důchodového věku pro hlubinné horníky. Oprávněnost požadavku prokazuje zdravotní studie.

Tam, kde s velkým přičiněním hloupého politického rozhodnutí (privatizace, limity těžby hnědého uhlí) dochází k likvidaci těžebních společností a s tím spojené likvidaci stovek a tisíců pracovních míst, požadujeme po vládě plnohodnotný sociální program, kterým chceme zmírnit negativní dopady pro dotčené zaměstnance.

Počítali jsme s tím, že prosazení oprávněného požadavku se vláda bude bránit, což se potvrdilo výsledným přijatým řešením, značně zúženým oproti návrhu vzešlého z připomínkového řízení. Pokud mne neklame paměť návrh včetně zásadních připomínek našeho svazu, ČMKOS podpořila.

S čím jsme však vůbec nepočítali, je slušně řečeno, neseřízní a pro nás nepochopitelný postoj kolegů odborářů z jedné odborové centrály. Už vůbec jsme neočekávali, že bez jakékoliv diskuse zveřejní výzvu vládě ČR, kde poukazujete – kritizujete vládu za to, co jsme u ní my dlouhodobě a pracně prosazovali.

Nevím, zda je to z Vaší strany neznalost problematiky, kdy se nám, přes veškeré překážky, povedlo prosadit pozitivní věci pro naše členy, jejich snahou nebyla diskriminace ostatních odvětví, ale pohutka pomoci lidem, kteří se ne vlast-

ním přičiněním dostali do tíživé životní situace. Věřím, že Vaše prohlášení není výsledkem politické objednávky s cílem zvrátit naše dlouhodobé snažení. Co však vím jistě, je to, že jste v nevhodný čas a nevhodným způsobem zasáhli do schvalovacího procesu, což může pokazit či zhatit naši dlouholetou snahu. Určitě nám Vaše výzva nepomůže ani při tvorbě sociálního programu pro propuštěné horníky a do budoucna nejenom pro ně.

V současné době probíhají na našich pracovištích mítinky se zaměstnanci, kde je Váš postoj jedním z projednávaných témat. Zaznívají nelichotivé komentáře k obsahu Vašeho prohlášení, zaznívají návrhy na vystoupení z konfederace, kde jsou svazy, které kazí snažení druhých. Některé komentáře a návrhy nelze kvůli svému obsahu ani zveřejnit.

Věřím, že i Vaši členové by si zasloužili lepší pracovní podmínky, v tomto směru jsme byli vždy připraveni Vás podporovat, jak se ostatně děje na regionální úrovni. Vaše „výzva“ však neobsahuje, ani nenaznačuje, co konkrétně od státu požadujete ve vztahu k Vaším členům. Obsahuje pouze závistivou kritiku a odsudek toho co se podařilo, byť v okleštěné podobě, prosadit našemu svazu.

„Výzvu“ Rady OS KOVO i Vaše osobní vystoupení považujeme za nešťastné a vnímáme je jako podraz vůči nám i našim členům.

Za takto projevenou solidaritu pěkně děkujeme!

S pozdravem Zdař Bůh!

Jaromír Franta, předseda SOO CCG, místopředseda OS PHGN

Při vyhodnocení plnění kolektivní smlouvy vyššího stupně (KSVS) za rok 2015 mohly, zástupci zaměstnavatelů i zástupci zaměstnanců konstatovat, že ustanovení odvětvové smlouvy obě strany plní. V průběhu jednání požádal odborový svaz zástupce zaměstnavatelů o zahájení společného postupu k rozšíření závaznosti KSVS na Odborové sdružení zaměstnanců VOKD. Na snímku mohli předseda OS PHGN Jan Šábel (vlevo) a předseda Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu-Společenstvo těžařů ČR Zdeněk Osner v dobré náladě přistoupit k podpisu protokolu o jednání.

Foto: Antonín Těšík

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 328, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.